

“Cada any un milió de nens són arrabassats de casa seua”

El cas de l'*Arche de Zoé* acaba de mostrar, com expliqueu al vostre llibre, que algunes ONG porten a terme pràctiques il·legals i poc solidàries. L'actuació d'aquesta organització al Txad us ha sorprès, o el comerç amb nens és una pràctica força habitual entre les ONG que operen a l'anomenat Tercer Món?

—Malauradament, sola el paraigua de l'honorabilitat que ha adquirit el moviment solidari arran del fenomen de les ONG, s'hi amaga gent que ho aprofita per exercir activitats lucratives, fins i tot de caràcter criminal, com és aquest cas de rapte de nens txadians. No és la primera vegada que hi ha acusacions fonamentades sobre tràfic de menors que involucren ONG. No fa gaire esclatà un altre escàndol, a Kenya, per les activitats de l'ONG nord-americana Kids Alive Kenya, tot i que no va tenir tanta repercussió mediàtica. No m'ha sorprès el cas del Txad, perquè cada any al món el tràfic de menors arrabassa un milió de nens de casa seua, una xifra veritablement esgarrifosa, i no m'estranya que en aquest comerç infame col·laboren preteses ONG.

—Els governs dels països desenvolupats en són coneixedors, o fins i tot còmplices, d'aquestes activitats il·legals?

—En són coneixedors i en són còmplices en la mesura que saben que existeix el tràfic de menors del tercer món cap a la nostra Europa pròspera i rica. Però deixen fer, tenen un concepte de la caritat deformat, que justifica que s'arrenquen infants del seu país, del seu medi, de la seua gent, amb l'excusa de proporcionar-los una suposada vida millor. O sia, que el Tercer Món s'ha convertit en una fàbrica de criatures per a les famílies de l'altre món, el ric, l'opulent, el responsable de la pobresa de la major part d'Àfrica, Àsia i bona part d'Amèrica. Ara bé, sempre hi ha límits i els de l'*Arche de Zoé* els han traspassats tots. Pretenien ni més ni menys que embarcar més d'un centenar

David Garrido (Alacant, 1965) és historiador i periodista. Coincidint amb el polèmic cas de comerç de nens que s'ha descobert al Txad, aquest col·laborador habitual d'EL TEMPS acaba de publicar 'El lado oscuro de las ONGs', un llibre en què analitza amb ull crític el funcionament de les organitzacions no governamentals.

de nens en un avió i portar-los a França. El govern francès sabia les activitats de l'ONG i dubtava de l'altruisme de les accions, per la qual cosa la va advertir

el mes d'agost passat. De més a més, hi havia denúncies de famílies afectades. No obstant això, van continuar endavant. Altrament, no comprenc l'actitud de la companyia aèria, com si li fóra igual col que bleada, perquè si no s'haguera descobert el pastís haurien portat els nens a Europa i, per tant, haurien ajudat a consumir el delictes.

—Com valoreu el paper del president francès, Nicolas Sarkozy, en aquest afer?

—Sarkozy se n'ha aprofitat i no hi ha escatimat recursos. No hi ha dubte que l'acció de Sarkozy, alliberador de les innocents hostesses, li ha donat una publicitat mediàtica impagable. Fet i fet, el Txad era una colònia francesa i, en certa manera, continua essent-ho. Ha estat una manera de visualitzar la influència de França en la regió.

—Segons es desprèn del vostre llibre, algunes de les ONG més poderoses, com Greenpeace o WWF, són molt poc coherents amb els seus principis fundacionals...

—Lamente dir-ho, però Greenpeace té uns orígens certament foscos. Felip d'Edimburg i Bernat d'Holanda, la ultradreta aristocràtica europea, en són els padrins. A més, un dels dirigents més destacats, David McTaggart, s'enriquí gràcies a les campanyes en pro de les balenes i les selves tropicals. Altrament, el Worl Wildlife Found ha contribuït i contribueix a mantenir els interessos neocolonialistes a l'Àfrica; és responsable de mil i una malifetes en què no manquen caceres indiscriminades o la implicació en el genocidi ruandès. A Espanya, la versió local de WWF és ADENA, que té de president honorari el rei Joan Carles, a qui organitzen caceres d'ossos borratxos a Romania, o que és capaç de matar vilment un dels pocs exemplars de bisó europeu de Masúria. Si això és ser ecologista...

—També denuncieu que en algunes ONG hi ha persones que ho aprofiten per satisfer les necessitats personals.

JOAQUIM HARCO

Aquesta pràctica és gaire generalitzada?

—Possiblement dins dels milions d'ONG que hi ha les persones que fan això són una minoria. Jo no pose en qüestió tot el moviment solidari, però n'hi ha de ben significatives i, en concret a l'estat espanyol, molt mediàtiques, com per exemple ANESVAD, el president de la qual ha estat acusat d'apropiació indeguda; o bé Mans Unides, amb la jerarquia episcopal espanyola al darrere, que invertia a la borsa a través de Gescartera. Un altre exemple és Telma Ortiz Rocasolano, germana de la princesa Letícia, que és dirigent de la Creu Roja Espanyola i viatja per tot arreu en classe preferent.

—Per què a alguns partits polítics, sobretot el PP i el PSOE, els importa tant de tenir interessos dins les ONG?

—Perquè, a més de la propaganda partidista que puga generar, poden tenir el seu tros de pastís dels pressupostos generals de l'estat, siga del govern central directament, siga del govern regional o local de torn. El tros de pastís signifiquen euros per a administrar i, val a dir-ho, per a embutxacar-se. A més, una

ONG d'aquestes serveix per a dotar de prebendes des del militant de base que aspira pujar en l'escalafó fins al polític veterà que volen jubilar. Negoci, doncs, rodó. Un cas exemplificador és el de Leire Pajín, que fins fa poc ningú no coneixia. Aquesta filla de militants destacats del PSOE de Benidorm ha passat de presidenta de l'ONG del PSOE Solidaritat Internacional a secretària d'estat de Cooperació Internacional del govern espanyol i, ara, fins i tot, vice-presidenta de la gestora del PSPV, del renascut Lerma. Una carrera vertaderament meteòrica per a una noia que tot just volta la trentena d'anys. En el cas del PP, igual: el senador Pablo Izquierdo tenia una ONG, la Fundació Iberoamèrica-Europa, que es beneficià dels fons projectats per a la reconstrucció de l'Iraq i amb la targeta de crèdit de l'ONG es pagava fins les copes en clubs nocturns.

—Hi ha alguna relació entre aquest interès polític i les campanyes a favor del 0'7% i la possibilitat que els ciutadans destinin una part de l'IRPF a les ONG?

—Segons manifestà el ministre de Treball i Afers Socials del govern espanyol, Jesús Caldera, l'ajut al desenvolupament, o sia el 0,7% del pressupost general de l'estat, seria canalitzat a través de les ONG. És a dir, que els diners destinats a fins socials provinents de la cèlebre casella de l'IRPF poden anar a entitats com la paradeta d'Ana María Pérez del Campo, presidenta de la Federació d'Associacions de Dones Separades i Divorciades, que ha convertit la violència de gènere en un negoci familiar pròsper; als Mensajeros de la Paz d'Ana Botella i el *padre* Àngel, convertits en el *holding* solidari del PP; o bé a la socialista Solidaritat Internacional, que organitza viatges pretesament solidaris al Senegal o al Perú.

—Per tot plegat, creieu que els ciutadans han de continuar confiant en les ONG com a institucions que encarnen la defensa de valors com la solidaritat i la justícia al món?

—Per tot plegat, creieu que els ciutadans han de continuar confiant en les ONG com a institucions que encarnen la defensa de valors com la solidaritat i la justícia al món?

—Hi ha de tot, però, en general, cal desconfiar d'aquelles que envien propaganda a casa, i que, per tant, demostren que això de la protecció de dades és una quimera. Ara bé, també hi ha excepcions que mereixen tot el respecte, però aquestes no besen la mà al polític de torn.

Xevi Camprubí